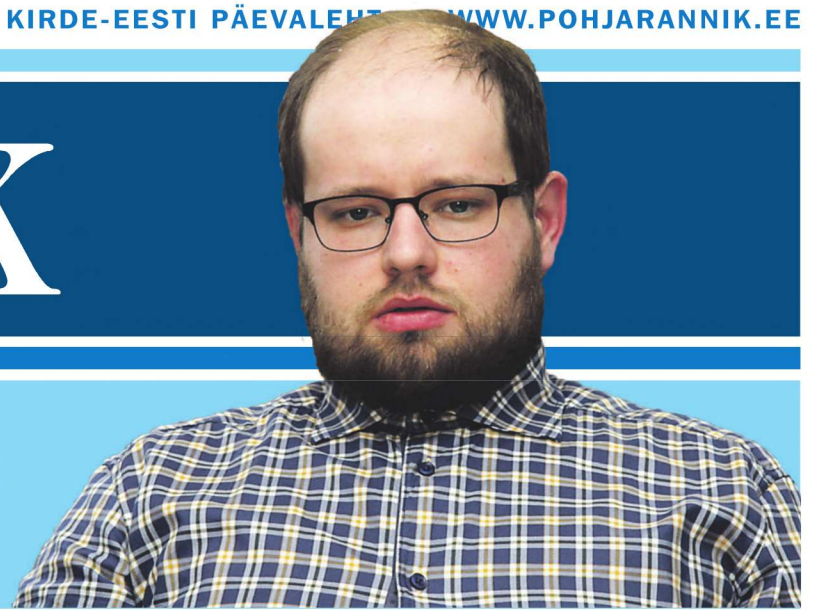

PÕHJARANNIK

ANTI PALMI: TÄNAVUNE TALV ON TEEDELE RÄNGALT MÕJUNUD/LK 3

46 700 püsilugejat (Eesti lugejauuring 2017)

KOLMAPÄEV, 28 märts 2018 Nr 60 (16436) Hind 0.90 €

ILM

-13... -1 °C

ARVAMUS

MIS ON KOHTLA-JÄRVEGA JUHTUNUD?

Erik Gamzejev arutleb, miks jääb elukeskonna parandamiseks kulutatud kümnetele miljonitele eurodele vaatamata Kohtla-Järve korterite väärtus Tallinnast maha juba koguni 25 korda.

LK 2

UUDISED

NARVA-JÕESUU PLAANIB SADAMAHOONE EHITUST

Narva-Jõesuu linnavalitsus kuulutas sadama rekonstrueerimise projekti ehitustööde tegija leidmiseks korraldada esimese hanki ebaõnnestunuks ning võtab nüüd ette uue katse. LK 4

PRESIDENT ANDIS ELUKS AJAKS VANGI MÕISTETUD KOHTLA-JÄRVE MEHELE ARMU

President Kersti Kaljulaid andis esmaspäeval armu kaheldavate tõendite alusel nelikümne aasta vangi mõistetud Kohtla-Järve mehele. Kes vabanes teispäeval Tartu vanglast. LK 6

VIIMANE KÜLG

MUINASJUTTUDEST INSPIREERITUD NUKUD JÕHVI KESKRAAMATUKOGUS

Jõhvi keskraamatukogus avati raamatukogu lasteosakonna töötaja Gerri Orgma autorinukude näitus. Enamik näitusel väljas olevatest nukkudest on inspireeritud teada-tuntud muinasjuttude kanglastest. LK 8

PÕHJARANNIK OOTAB TEATEID SÜNDMUSTEST
TEL. 335 4444, 502 0814
info@pohjarannik.ee

Pärast Kohtla-Järve SOS-lasteküla pidulikkude läbilõikamist avanes võimalus külastada perekortereid. Pereema Irina Talpas ootas boršisupiga koju viit last. 2x MATTI KÄMÄRÄ

SOTSIAAL: Kohtla-Järvel pakutakse peredele suuremat privaatsust kui teistes lastekülades

Kohtla-Järve SOS-lasteküla on Baltimaades ainulaadne

■ SOS-lasteküla pereema Irina Talpas kehtis eile suure potitäie borši ja võinuks istuda koos viie lapsega lõunasöögilauda, kui korter poleks täitunud kontvõõrastega. Oli Kohtla-Järve SOS-lasteküla ametlik avamine ja erandkorras avati sel puhul ka perekorteri uksed.

SIRLE SOMMER-KALDA
sirle@pohjarannik.ee

Järve linnaosas Mõisa teel asuva viietoalise kodu pere naine Irina Talpas oli suurest tähelepanust kohmetu, aga igati külalislahke ja valmis küllatult uudishimu rahuldama. Tema kasvatada on viis endist Kohtla-Järve lastekodu last; oma uude koju kolisid nad vahetult enne jõule.

Läheduse loomine

"Kõik on hästi. Eriti hea meel on heade suhete üle lastega – käisin nendega tutvumas juba siis, kui nad lastekodus elasid. Lapsed on vanuses 5-17."

Talpas, kes on üles kasvatanud kolm oma last, kinnitas, et lasterohkuses pole temale mi-

dagi uut. "Keskmisel lapsel oli nii palju sõpru, et kodu oli pidevalt lapsi täis. Olen kunagi ka lasteaias töötanud."

SOS-lasteküla pereemaks kandideeris ta juhuse tahtel. "Käisime mehega koos töötussil. Kui mees sattus SOS Lasteküla boksi juurde, kutsus ta kohe mind, et see on midagi minu jaoks," meenutas Talpas.

Mees, kes pole küll SOS-lastekülas palgaline, elab samuti perekortoris. Nende elurütm on selline, et kümme päeva tööl ja viis vaba. Puhkepäevadel asendab perevanemaid tädi.

"Kui me viimati pärast puhkepäevi koju tulime, ütlesin lastele, et igatsesin nende järele. Kõige vanem poeg ütles selle peale: "Aga kui te teaksite, kuidas meie teie järele igatsesime!"

KADRI-ANN MÄND

Meil olid korteritele kindlad nõudmised. Esiteks pidid need asuma esimesel korrusel, et laste jaoks võimalikult vähe naabreid häiriks.

Talpase sõnul on lapsed uue koduga hästi kohanenud, aga nende omavahelised suhted vajavad veel järele aitamist. "Kahe poisi suhted polnud juba lastekodus kõige paremad. Üritame nüüd, et nad sõbruneksid, aga see on päris raske."

Külastatud Mõisa tee korter on üks neljast, kuhu lapsed on pärast Kohtla-Järve lastekodu reorganiseerimist

elama asunud. Kodud asuvad eri majades ja linnaosas – ametlikult nimetatakse seda Eesti ja kogu Baltikumi esimeseks integreeritud lastekülaks.

"22 lapsel on nüüd olemas kõik tingimused, et kasvada nii, nagu kasvavad tavalised lapsed oma pärisemade-isade juures," rõõmustas SOS Lasteküla patroon Kristi Kallas.

Ka Kohtla-Järve linnapea Ljudmila Jantšenko arvab, et vanemliku hooleta lapsed saavad nüüd elluastumiseks paremad kaardid.

"Oleme väga õnnelikud, et SOS Lasteküla juhtkond tuli meile koosööd pakkuma. Sellest on möödas juba peaaegu kolm aastat. Selle aja jooksul otsisime elamispiindu, samuti õpetati välja tublid emad ja isad, kes võtsid enda peale lastekodulaste kasvatamise. Kui laps kasvab peres, saab ta rohkem tähelepanu ja temaga tegeldakse kindlasti rohkem," rääkis Jantšenko.

Järg 4. lk

Narva Apollo kino on töötajate kinnitusel tuleohutu

Venemaal Kemerovo kaubanduskeskuses aset leidnud põleng on ka meil Eestis avalikkuse kõrgendatud tähelepanu keskmesse toonud kaubanduskeskuste ja eriti seal asuvate kinosaalide tuleohutuse. Suurim ja faktiliselt ainus spetsialiseeritud kinokeskus Ida-Virumaal on Narva Astri kaubandus- ja meelelahutuskeskuses asuv Apollo kino.

Narva Apollo kino juhataja Marina Baikova andis eile teada, et nendel kinosaalide uksi filmiseansside ajaks võtmega lukku ei panda, ent suletuna blokeeruvad need automaatselt.

Uste blokeerumine on vajalik selleks, et väljast kostev müra kinosali ei jõuaks. Uksi saab avada spetsiaalse nupu abil.

"Iga inimene võib seda vajutada ja saalist vabalt välja minna või saali siseneda," rääkis Baikova. "Ning kino töötajad viibivad pidevalt kõikides saalides," tuletas ta meelde, et kinosaalides toimuv on pideva kontrolli all.

Baikova sõnul on kino igas saalis töötaja, kes erakorralise olukorra puhkedes kohe saali astub, saalis viibijaid toimumast teavitab ja inimesed saalist välja juhatab. Majast väljutakse sel juhul mööda Astri keskuse betoonornis olevat treppi."

Kõik see on meil aastatega välja töötatud – tegutseme juba 11 aastat," märkis Baikova.

Ent ta on veendunud, et isegi kinosali töötaja abita suudavad vaatata vajaduse korral evakuatsiooniväljapääsu üles leida ja kergesti kinosali uksed avada.

"Kõike seda kontrollitakse pidevalt ning mind lastakse kohe töölt lahti, kui midagi pole nii, nagu peab," lisas Baikova.

Suhteliselt suur tulekahju toimus Narva Astri kaubandus- ja meelelahutuskeskuses 2013. aasta 19. jaanuaril, mil põlema läksid maa-aluses parklas olnud autod ja kauplustesse levis paks suits. Toona evakueeriti kõik keskuses olnud inimesed – ligikaudu 300 –, sh kolmanda korruse kinosaa- lis viibinud. "Kõik läksid rahulikult ja ilma igasuguste vahejuhtumiteta välja," meenutas Baikova.

2009. aasta veebruaris oli väiksemat sorti põleng Jõhvi Tsentraali tehnilises ruumis – kaubalifti juures põlesid puudust alused. Külastajaid majas enam ei olnud ning evakueeriti ligikaudu kümme Rimi kaupluse töötajat. (PR)

PÕHJARANNIK

Vajuv asfalt

Igal aastal, kui talv hakkab näitama taandumise märke ning päike sulatab teedelt-tänavatelt lume ja jää, on tegemist justkui äraarvamismänguga: missuguseid üllatusi Eestimaa heitlik ilm nüüd meie liiklejatele pakub?

Ent viimastel aastatel oleme kokku puutunud üsna uue nähtusega ja see puudutab tänavate vajumisi eelkõige meie linnades.

Vähem kui kümme aastat tagasi olid peaaegu kõik Eestimaa suuremad asustatud punktid renoveerimistuhinas: Euroopa Liidu toel vahetati meil vanu vee- ja kanalisatsioonitorustikke uute vastu.

Jõhvil oli enne seda pikki aastaid varuks ka valus: teedele ja tänavatele hoiduti ülemäära kulutamast ja oodati, kuni järg jõuab siinsete torustikeni, mis võimaldas loota, et Euroopa rahaga renoveeritakse ka tänavad, mille all need torustikud kulgevad. Eks see lootus osaliselt täitus. Ent nüüd oleme kokku puutumas uue probleemiga. Uued tänavad on torustike kohal aina vajunud. Ja see ei ole pelgalt Jõhvi probleem. Samasuguseid asju on täheldatud nii Kohtla-Järvel kui ka näiteks Rakveres. Kohtla-Järvel on kõige tähelepanuväärsemaks näiteks Kalevi tänav. See renoveeriti põhjalikult veel enne torustike vahetust. Siis kaevati osaliselt lahti, paigaldati torud ning siis hakkas tänav vajuma, ei aidanud ka korduvad lisatööd. Nüüd eraldas riik raha, et Kalevi tänav uuesti transiittänavana kapitaalselt korrastada.

Kummaline, et tänapäeva tehnoloogiate juures pole kommunikatsioonide ümbruse vajumise probleemi suudetud ära hoida. Või on tegu olnud hoopis sooviga säästa aega ja raha?

ÜKS KÜSIMUS

MIDA ARVATE TRANSIIDIKESKUSE MÜÜGIST SAKSAMAA SUURFIRMALE?

Tuntud Saksamaa logistikafirma Hamburger Hafen und Logistik AG (HHLA) otsustas mõnekümne miljoni euroga osta Eesti terminalioperaatori ASI Transiidikeskus, mis kuulus Anatoli Kanajevile.

Üks Sillamäe sadama osanikke TIIT VÄHI:

"See oli positiivne üllatus. Transiidikeskuse ostmine näitab, et sakslased näevad Eesti geograafilist asukohta atraktiivsena, ja see elavdab transiiti läbi Eesti.

Lääne investorid on ka Sillamäe sadama juures käinud võimalike investeeringutega ja Sillamäe sadam tegeleb mitmete investeeringutega logistikka valdkonnas.

Sillamäe sadamat ei ole me müüa plaeninud, aga kui keegi tahab tulla siia investeerima, eks me võtame sooja käepigistusega vastu." (BNS)

TOIMETUS

Peatoimetaja:

ERIK GAMZEJEV 335 4454

Sekretär:

LEA KIISKÜLA 335 4444

info@pohjarannik.ee

Faks

335 4441

Tegevtoimetaja:

ERIK KALDA 335 4453

Ajakirjanikud

IRINA KIVISELG 335 4448

TEET KORSTEN 335 4465

KÜLLI KRIIS 335 4442

PEETER LILLEVÄLI 335 4464

ILJA SMIRNOV 356 6652

GERLI ROMANOVITŠ 335 4443

SIRLE SOMMER-KALDA 335 4452

NIINA VOROPAJEVA 335 4447

Reklaamiosakond

ÜLLE METSAR 335 4450

RIINA ALLSAAR 335 4445

PILLE PAJUR 335 4457

SILVI KUPINSKAJA 335 4451

Reklaamiküljendaja:

KRISTEL SOOMETS 335 4461

Küljendaja:

ANNE KEEDUS 335 4461

Kuulutuste ja reklaami vastuvõtt:

41532 Jõhvi, Rakvere 8,

telefon 335 4450.

E-post: reklaam@pohjarannik.ee

Väljaandja AS PR PÕHJARANNIK

Trükitud trükikojas Trükis

Toimetusel on õigus kirju ja teisi kaastöid nende selguse toimetada ning lühendada. Kaastöid ei tagastata ega retsenseenta. Kõik ajalehes Põhjarannik avaldatud artiklid on autoriõigustega kaitstud teosed ning nende reprodutseerimine, levitamine ning edastamine mis tahes kujul on ilma ASI PR Põhjarannik kirjaliku nõusolekuta keelatud. Kaebuste korral ajalehe sisu kohta võite pöörduda Pressinõukogusse pn@eall.ee või tel 646 3363.

Arvamus

Mis on Kohtla-Järvega juhtunud?

2013. aasta talvel kirjutasin, et Kohtla-Järve korterite väärtus erineb Tallinnast juba üle kümne korra. See tundus tollal ääretult suure kuristikuna. Järgnenud viie aasta jooksul on inimeste kodude väärtus väikese Eesti riigi piires aga veelgi drastilisemaks muutunud – nüüd on hinnavahe juba ligemale 25kordne.

Tähelepanuväärne on seejuures, et Kohtla-Järve pole mingi pärapõrgus asuv tilluke endine mahajäetud kolhoosikeskus. Tegu on endiselt Eesti suuruselt viienda linnaga, kus elab ligikaudu 35 000 inimest ning mis asub pealinnast vähem kui kahe sõidutunni kaugusel. Ometigi maksis tänavu veebruaris ühes linnas korteri ruutmeeter Pindi Kinnisvara andmetel keskmiselt 1812 eurot ja teises 73 eurot.

Püüdes leppida pöördumata näiva tõsiasjaga, et pealinn on omaette liigast, mis liigub ülejäänud Eestist nii objektiivsete asjaolude kui peamiselt vaid verbaalsel kujul esineva regionaalpoliitika mõjul aina suurema hooga eest ära, torkab silma, et Kohtla-Järve jääb tohutult maha ka suuremast osast teistest Eesti linnadest. Kinnisvara väärtus on ligemale kümme korda väiksem kui näiteks Rakveres, Viljandis või Haapsalus, rääkimata Pärnust või Tartust, kus korterite ruutmeetri hind ulatub kõvasti üle tuhande euro.

Ilmselge liialdus oleks Kohtla-Järvet sildistada ka pommiauguks, mida osa inimesi, kes pole selles linnas palju aastaid käinud, kipub kergesti tegema. Tegu ei ole August Jakobsoni romaanis värvikalt kirjeldatud Vaeste-Patuste alevi tänapäevase versiooniga. Kohtla-Järve elanike keskmine brutopalk ulatub ligemale tuhande euroni.

Elukeskkonna parandamisesse on viimastel aastatel kulutatud kümneid miljoneid eurosid, mis on tulnud nii Eesti kui teiste Euroopa Liidu mak-

ERIK GAMZEJEV, PEATOIMETAJA

Et Kohtla-Järve võiks kunagi saada ihaldusväärses elamispaigaks, on vaja murranguliselt palju uusi töökohti.

sumaksjate taskust. Põhjalt kult on renoveeritud kesklinn, järvega linnapark, kultuurikeskus, laste loomemaja. Ahtme linnaosas on rajatud uus nüüdisaegne haiglakorpus. Ehitatud on kümme konda kilomeetrit kergliiklusteid. Kerkinud on kaubanduskeskused. Aasta alguses valmis vajaliku taristuga tööstuspark, kuhu peaksid lähiaastatel tekkima uued ettevõtted. Nüüdisajastatud keskkonnas tegutseb ka Tallinna tehnikaülikooli Virumaa kolledž.

Kohalike suurtööstuste tegevusega kaasneb kahtlemata tuntav keskkonnamõju, ent tänu suuremahulistele investeringutele on heitmete kogused vähenenud paarikümne aasta taguse ajaga võrreldes palju kordi ega ületa Eesti seadustes kehtestatud norme.

Töös on ka mitmed suured plaanid: peagi on algamas nii riigigümnaasiumi, spordikeskuse, ujula kui staadioni ehitus. Algust on tehtud metsaparki puhkeala rajamisega.

Seda kõike arvestades on paradoksaalne, et korterite hinnad Kohtla-Järvel on aastaid olnud põhjas ega näita mingitki tõusumärki.

Põhiline põhjus, miks selle olukord püsib, peitub asjaolus, et paarikümne aastaga on Kohtla-Järve kaotanud kol-

mandiku oma elanikkonnast. Selle tagajärjel on vabaks jäänud tuhandeid kortereid, mida pole kellelegi vaja. Nüüdseks üle 21 aasta linnas järjest võimul olnud keskerakondlastel pole õnnestunud puhuda Kohtla-Järvele sisse uut hingamist, meelitada ligi investoreid, kes looksid töökohti ning pidurdaksid elanike lahkumist. Kohtla-Järve korterimajade probleemiga on püüdnud poliitilisi dividende lõigata mitmed Eesti poliitikud alates Urmas Reinsalust kuni Olga Ivanova ja Yana Toomini välja, aga tulemused on kinnisvarahindade otsa vaadates olematud.

Riigivõim võiks koostöös linnavõimuga astuda konkreetseid samme, et korrastada olemasolevat elamumajandust. Inimesi, kes on oma õnnetuseks jäänud elama pooltühjadesse majadesse, tuleb toetada ümberkolimisel. Samas on vaja teha ka seadusemuudatusi, et majade lammutamine, kus on omanike hüljatud korterid, ei nõuaks aastaid kestvaid juriidilisi protseduure.

Selleks, et Kohtla-Järve võiks kunagi saada ihaldusväärses elamispaigaks, on mitmed eeldused loodud, ent selle teostumiseks on vaja eelkõige murranguliselt palju uusi töökohti.

Kas ettevõtlusel on Narvas tulevikku?

Just väike- ja keskmise suurusega ettevõtted need, kes tagavad regiooni majanduse konkurentsivõimelisuse, uute töökohtade loomise, innovatsiooni arengu ja tulumaksu laekumiste kasvu.

Möödunud aasta 21. detsembril tühistati Narva linnavolikogu istungil uusi töökohti loovate ettevõtjate toetamise meetmeid reguleerinud kord.

Mina olin kategooriliselt selle vastu ning väljendasin oma arvamust nii volikogu istungil kui ka hiljem massiteabevahendites.

Muu hulgas põhjendati nimetatud korra tühistamist töötukassa töökoha loomise programmi olemasoluga. Muide, valitsuse töökoha loomise toetusprogramm suleti 2017. aasta 31. detsembril, st kõigest

kümme päeva pärast seda, kui dubleerimise vältimiseks suleti Narva programm. Kõigest kümme päeva! Kas Narva linnavalitsus seda tõesti ei teadnud? Või äkki ei tahtnud teada? Tänavu 8. veebruaril kiitis valitsus heaks Ida-Virumaa arengukava lisameetmed ning eraldas 2018. aastaks vähemalt 100 000 eurot nende kohalike omavalitsuste toetuseks, kes omakorda ettevõtluse arendamist toetavad. Tuleb välja, et kõigest poolteist kuud enne seda hävitasid Narva linnaühid võimaluse saada riigilt linnale lisaraha ja aidata nii kohalikke ettevõtjaid.

Uued lisameetmed töötati välja ammu enne nende heakskiitmist ning need kinnitas Keskerakonna juhitav valitsus. Kas siis tõesti linna

juhtkond ja sellesama Keskerakonna liikmed linnavolikogus seda ei teadnud? Või ei tahtnud nad seda teada?

2017. aasta 21. detsembrini oli meil eelis, võrreldes ülejäänud Ida-Virumaa linnadega, kus säärane programm ei kehtinud, ning võimalus Ida-Virumaa arengukavast saadavat raha kasutada. Järelekontrollitud info kohaselt luuakse nüüd Jõhvis ja Kohtla-Järvel töökoha loomise toetusprogramme sama mudeli järgi, nagu Narvas kehtis, kuid siis kaotati. Ehk oleks siiski aeg luua tingimused ettevõtluse arendamiseks ja uute töökohtade loomiseks või siis taastada varem kehtinud programm?!

SERGEI GORLATŠ, Narva linnavolikogu liige, fraktsioon Meie Narva

PÄEVA LAUSE

"Traditsioonilise masimeedia kaudu jõuab reklaam jätkuvalt suurema hulga eestlasteni, kui võimaldab Google või Facebook."

Kantar Emori uuringuekspert Elvin Heinla tõdeb, et globaalmeedias avaldatavad reklaamid jõuavad tegelikult väga väikse sihtrühmani.

(Postimees, 27. märts)

LEHED EILE

POSTIMEES tõdeb, et diplomaatide väljasaatmine on üks võimalik vahend Venemaad korrale kutsuda ja vastata Suurbritannias Sallisburys toimunud keemia-rünnakule.

Mis tahes sanktsioonide puhul tuleb küsida nii nende sümboolse kui ka praktilise väärtuse kohta. Esmaspäeva pärastlõunaks olid 14 Euroopa Liidu riiki, sh Eesti, näidanud solidaarsust Suurbritanniaga, saates välja kokku 30 Venemaa diplomaati. Peale selle olid teada Ukraina, Kanada, Albaania ja Norra samasugused käigud.

Muidugi tekitavad juba ainuüksi arvud küsimusi stiilis, kas klaas on pooleldi tühi või pooleldi täis. Kas 14 Euroopa Liidu riiki on palju või vähe? Kas 30 Euroopa Liidu riikidest välja saatetavat Venemaa diplomaati on palju või vähe? Millised Euroopa Liidu riigid peaksid selles nimekirjas veel olema, et Kremlile jõuaks vähimagi kahtlusepõjaka kohale nii sõnum rünnakute lubamatusest kui ka lääne vankumatus ühtsusest?

ÕHTULEHT tõdeb, et ealise diskrimineerimise probleem töötajate värbamisel pole kuhugi kadunud.

Olukord on seda kummaliskem, et pole vist valdkonda, mis ei kannataks terava tööjõupuuduse käes. Kuid mida vanem on töötaja, seda raskem on tal tööd leida. Kel on aastaid rohkem kui 50, neid peetakse pensionieelikuks, kelle töөлõõtmisega pole mõtet riskida, sest niikuinii lähevad nad varsti vanaduspuhkusele. Samas pole töödandjad rahul ka lumehelbkeste põlvkonnaga, kel nappivat vastutustunnet ja huvi pühenduda omanike heaks töötamisele.

Nii olemegi jaburana tunduv asjaolu, kus vanemaaliste tööhõive on üha tervitatavam, kuid tööle-pääsemine aina keerulisem. Pealegi ei paindu keel 50aastast vanuriks nimetama, sest tal võib veel mitmekümne aasta pikkune tööpõli ees seista.

Pole ju normaalne, et töөлõõtmise väljavaated vähenavad järsult esimese juubeli aegu, kuid pensionipõlv terendab alles paarikümne aasta kaugusel.

See, et kehtestada sarnaselt sookvootidega vanuse-nõue, võib tunduda ehk liiga radikaalne, kuid parema puudusel sobiks ehk seegi.

ILM JÕHVIS

KOLMAPÄEV. Vahelduva pilvisusega ilm. Puhub nõrk loodetuul. Õhutemperatuur -13 kuni -1.

EESTI
MINISTEERIUM TAHAB
LIITA KAKS AMETIT

Majandus- ja kommuni-
katsiooniministeerium
(MKM) tegi ettepaneku
ühendada tarbijakaitseamet
tehnilise järelevalve ameti-
ga; ametite ühendamise
eesmärk on koostöövõime
parendamine ja riikliku järe-
levalve tõhustamine.

Ettepaneku kohaselt liide-
takse järgmise aasta 1. jaa-
nuarist tarbijakaitseameti
ülesanded ja personal teh-
nilise järelevalve ametiga
ning seeläbi moodustatakse
tarbijakaitse ja tehnilise jä-
relevalve amet, teispäeval
saadeti ettepanek teistele
ministeeriumidele tagasisi-
de andmiseks ning lõplik ot-
sus tehakse valitsuse istun-
gil, teatas MKM.

"Nii tarbija-
kaitseamet
kui tehnilise
järelevalve
amet tee-
vad mõle-
mad riiklik-
ku järeleval-
vet," ütles
majandus- ja taristuminister
Kadri Simson (pildil) pressi-
teate vahendusel. "Nendes
ametites leidub kattuvaid
valdkondi, kus kontrollitakse
näiteks samu ettevõtteid."

Tarbijakaitseameti põhi-
funktsioonideks on turujäre-
levalve, reklaamiseaduse
ning turismiseaduse täitmi-
se üle tehtav järelevalve,
tarbijavaidluste lahendami-
ne ning tarbimiskeskonna
arendus.

Tehnilise järelevalve ameti
funktsioonideks on turujäre-
levalve, ohutusjärelevalve,
tegevusõiguse ja lubade
väljastamine.

**MULLU LÕPETAS
AJATEENISTUSE 24 NEIDU**

Möödunud aastal lõpetas
ajateenistuse 24 neidu,
ajateenistusest vabastati
kokku seitse neidu.

2016. aasta teisel pool-
aastal asus ajateenistusse
2929 kutsealust ning 28
naist, selgub aruandest
kaitseväekohustuse täitmi-
sest ja kaitseväeteenistuse
korraldamisest. Kaks aja-
teenistusse asunud neidu
loobusid kohe esimesel
päeval ning neid ei võetud
väeosas arvele. Seega alus-
tas 2016. aasta teises poo-
les ajateenistust 26 neidu.
Möödunud aasta esimesel
poolaastal alustas ajatee-
nistust 401 kutsealust ning
viis neidu.

2016. aasta teisel poolel
ajateenistust alustanud 26
neiust vabastati teenistu-
sest neli.

Möödunud aasta esimesel
poolal ajateenistust alusta-
nud viiest neiust vabastati
teenistusest kolm. Aruan-
dest selgub, et kõik seitse
vabastati enne tähtaega
omal soovil. Seega lõpetas
möödunud aastal ajateeni-
stuse ja arvati reservi kokku
24 neidu. (BNS)

Uudised

LIIKLUS: Teekatet lõhuvad nii ilm kui maa-alune torustik

Miks Jõhvi renoveeritud tänavad lagunevad?

Rakvere tänava renoveerimisest Jõhvis on möödas vaevalt kolm ja pool aastat, kuid juba on siin näha lagunemise märke.
PEETER LILLEVÄLI

■ Kas selles, et Jõhvis
veel üsna hiljuti põhjali-
kult renoveeritud täna-
vad kipuvad juba lagune-
ma, on süüdi maa-alu-
sed kommunikatsioo-
nid, ehituse kvaliteet, il-
maolud või liiklus? Ilm-
selt on põhjusi mitu.

ERIK KALDA
erikk@pohjarannik.ee

Aastatel 2014-2015 sai täie-
likult uue katte Rakvere tä-
nav, milleks kulus ligi 600 000
eurot. Lõviosa sellest rahast
tuli riigilt põhjendusel, et te-
gemist on linna läbiva tran-
siititeega. Renoveerimisest
pole aga möödas veel nelja
aastatki, kui tänav näitab vä-
simise märke: mõnes kohas
on augud, kusagil on teekat-
tesse tekkinud roopad.

Torud tekitavad vajumist

Jõhvi abivallavanem Aivo
Tamm kinnitab, et peamiselt
on Rakvere tänava kahjustu-
sed näha Jaama tänavaga ris-
tuvates kohtades ning need on
seotud maa-aluste kommuni-
katsioonide, eelkõige vee-
ja kanalisatsioonitorudega.
"Tee-ehitajale ei saa siin tur-
ja minna. Seal on näha, et va-
junud on torude ja kaevuko-
had," sõnas Tamm.

Abivallavanema sõnul on
see paratamatu probleem, et
kui kusagil vahetatakse toru-
sid, siis tagasitõrjude hakkab
tahes-tahtmata vajuma isegi

ANTI PALMI
See talv on olnud suhteli-
selt ränk ning külmad on lii-
gutanud vee- ja kanalisat-
sioonitorusid.

siis, kui pinnast mehhaanili-
selt tihendada. "Pinnas hak-
kab ise oma raskuse all tihe-
nema ja ta teeb seda ülemis-
te kihtide vajumise arvel," sõ-
nas Tamm.

"Ma ei oska rääkida asfal-
di kvaliteedist, kuid teekat-
te kulumine on tiheda liiklu-
sega intensiivne, kui 98 prot-
senti autodest kasutab talvel
naastrehve," rääkis ta. Abival-
lavanema sõnul pole tihetuse-
tu seegi asjaolu, et erinevalt
näiteks kümnekond aastat ta-
gasi valitsenud liikluskorral-
dusest on nüüd raskeveokitel
lubatud läbi linna sõita. See
on seotud asjaoluga, et Jõhvi,
taotledes riigilt raha transiidiga
seotud tänavate kordatege-
miseks, on sellega ise kinnita-
nud, et transiitliiklus läbib lin-
na, ning ei saa suurveokite lii-
kumist siin enam piirata.

See on aga pannud suure
põntsuga Jaama tänavale, mil-

le põhjalik uuenduskuur lõp-
pes 2011. aasta sügisel. Tamm
tunnistas, et veoautod on Jaa-
ma tänavale palju kurja tei-
nud, kuid sealgi on põhiline
vajumiste allikas tee all ole-
vad kommunikatsioonid. Um-
bes kilomeetri pikkune Jaama
tänav hakkas vajumise märke
ilmutama varsti pärast valmi-
mist. Eelkõige on teekate va-
junud torustike peal. Eelmisel
aastal tellis Järve Biopuhas-
tus vajunud kaevude tasanda-
mise tööd, mis läksid üle kivi-
de ja kändude, aga praegugi
pole seal tee teab mis sile.

Jõhvis on probleemseid
kohti teisigi: näiteks viaduk-
ti all Tartu maantee, mis mõ-
na aasta eest remonditi. Tam-
me sõnul käisid tee-ehitajad
seda mullu garantiikorras re-
montimas. Sel aastal aga tu-
leb ilmselt uus remont ette
võtta.

"Midagi pole teha, kõik ku-
lub," tõdes Aivo Tamm.

Mõne aasta eest oli Jõhvi
vallavalitsusel plaanis koos-
tada teehoiukava. "Ma panin
paberile kõik need tänavad
ja summad, mida nende re-
mondiks oleks vaja. Kui se-
da summat nähti, siis unustati
see teema ära," tõdes abival-
lavanem, kelle sõnul on lin-
natänavate renoveerimine
kommunikatsioonide ja muu-
de eripärade tõttu kallim kui
tavaline maantee-ehitus. Nii
näiteks arvestatakse, et Par-
gi tänava 1,5 kilomeetri pik-
kuse lõigu uuendamine lä-
heb koos kommunikatsiooni-
töödega maksma umbes mil-
jon eurot.

Ilmastik mõjub

Maanteeameti Ida regioo-
ni ehitusvaldkonna juht Anti
Palmi ütles, et meie tee-ehi-
tuse tehnoloogia ja materja-
lid ei erine palju sellest, mis
on näiteks Soomes või Rootsis
– seal on lihtsalt aluspinnas
püsivam. Ent ilmastiku tegur
on teede ja pinnase mõjuta-
misel olulisel kohal. "See talv
on olnud suhteliselt ränk ning
külmad on liigutanud vee- ja
kanalisatsioonitorusid," sõ-
nas ta.

Rakveres elav Palmi teab,
et ka Rakveres on mõne aas-
ta eest renoveeritud torustike
pealsed teekatted kõvasti kan-
natada saanud. "Külma ilma
mõju võib ulatuda kuni kahe
meetri sügavusele," sõnas ta.
Ta tunnistas, et tööde tellijad
peavad olema hangete koos-
tamisel väga tähelepanelikud,
et kvaliteedist mitte järele an-
da. "Aga samas vahel tulebki
eelistada säästlikke lahendu-
si," sõnas Palmi.

Ta tõi näiteks Tallinna-Nar-
va maantee lõigu, mis möödub
Järve külast ja Kohtla-Järve
linnast ning kus pärast reno-
veerimist tekkisid teele põki-
praod. "Me teame põhjust.
Seal kasutati kunagi tee alu-
seks põlevkivituhka, mis on
kivistunud ja mängib. Kui te-
gime ülekatte, siis teadsime,
et need praod tulevad taga-
si. Siis me täitsime need täi-
teainega, et vesi sisse ei lä-
heks. Teine lahendus oleks ol-
nud kogu see põlevkivituha-
st aluskiht välja võtta, mis oleks
läinud oluliselt kallimaks," üt-
les Palmi.

LÜHIDALT

**ALGAB ÜLDPLANEERINGU
KOOSTAMINE**

ALUTAGUSE. Vallavalitsus esi-
tas neljale firmale hinnapäringu,
leidmaks üldplaneeringu sele-
tuskirja ja kaartide koostamise
konsultanti, kes nõustaks valla-
valitsust üldplaneeringu koosta-
misel ning koordineeriks ja ju-
hiks selle koostamist. Keskkon-
naspetsialist Martin Milleri ette-
panekul tunnistati edukaks ASi
Kobras pakkumus maksumuse-
ga 28 700 eurot. Moodustati
üldplaneeringu koostamise töö-
rühm, kuhu kuuluvad Martin
Miller (töörühma juht), vallava-
nem Tauno Võhmar, abivallava-
nemad Oleg Kuznetsov ja Kairi
Soomer, majandusjuht Rein
Merirand, maakorraldaja Sirje
Allikmaa, arendusspetsialist Pi-
ret Anvelt ja järelevalvespetsia-
list Aare Lehtpuu.

Üldplaneeringu keskkonna-
mõju strateegilise hindamise
koostajaks valiti samuti AS
Kobras (pakkumus 25 440 eu-
rot).

**ENDIST ELUKAASLAST TAPPA
ÄHVARDANUD MEES SAI
TINGIMISI VANGISTUSE**

NARVA. Viru maakohus mõis-
tis poole aasta pikkuse tingimi-
si vangistuse mehele, kes äh-
vardas korduvalt oma endist
elukaaslast tappa, kui too ei
nõustu temaga koos elama.
Egor (37) on vägivaldne mees.
Sellest andis tunnistust see,
et ta oli oma elukaaslase vastu
2015. aastal vägivalda tarvita-
nud ja kui naine mehe maha
jättis, kukkus viimane teda äh-
vardama. Tänavu veebruaris
aga ähvardas mees naist kor-
duvalt nii kokkusaamist kui ka
telefonivestlustes vigastuste ja
tapmisega, kui naine ei soostu
temaga uuesti kokku elama
hakkama.

Ükskord, kui naine keeldus
Egorile ütlemast enda ja lapse
asukoha aadressi, ütles Egor:
"Saa aru, vaat sa teed praegu
väga suure vea, ma tapan su
reaalselt ära." Veebruaris teh-
tud telefonikõnedes ähvardas
Egor naist küll happega üle va-
lada, küll noaga tappa. Seejuu-
res rääkis ähvardaja naisele, et
tol pole valikut, kui vaid Egoriga
koos elama hakata, vastasel
juhul ootab naist surm.

Ent kõik need ähvardused olid
politsei poolt fikseeritud ning
kohtus ei olnud nende tõenda-
mine keeruline.

Egor nõustus kokkuleppeme-
netluses prokuröri nõutud kuue
kuu pikkuse tingimisi vangistu-
sega. Peale selle on talle sea-
tud lähenemiskeeld oma endi-
se elukaaslase suhtes, mis tä-
hendab, et ta ei tohi ühe aasta
ja kahe kuu pikkuse katseaja
jooksul naisega mingil moel
kontakti võtta.

POLITSEI

LÄKS ABIKAASALE KALLALE

26. märtsil tungis 35aastane
mees Ahtmes Õpetajate tänavale
asavas korteris kallale oma
31aastasele abikaasale.

KORTERIST VIIDI TELEFON

25. märtsil teatati, et Kohtla-
Järvel Järveküla teel asuvast
korterist varastati mobiiltelefon
CAT. Kahju on 250 eurot.

30 MIILI: Rahvusvaheline suurprojekt saab läbi suve lõpuks

Narva-Jõesuu plaanib sadamahoone ehitust

■ Narva-Jõesuu linnavalitsus kuulutas sadama rekonstrueerimise projekti ehitustööde tegija leidmiseks korraldatud esimese hanke ebaõnnestunuks ning võtab nüüd ette uue katse. Ehitustööd üha kallinevad ja alguses nende tegemiseks planeeritud rahast enam ei piisa, kuid veel on lootust, et kogu sadam käesoleva suve lõpuks valmis saab. Rahvusvaheline suurprojekt, mille eesmärk on Soome lahe väikesadamate võrgustiku loomine ja veeturismi teenuste arendamine, saab läbi augustis.

ILJA SMIRNOV
smirnov@pohjarannik.ee

Kuna esialgne ehitusmaksumus on praeguseks tunduvalt kallinenud, tuli Narva-Jõesuu linnavõimudel kasutusele võtta sellistel puhkudel standardne stsenaarium: jagada plaanis olevad tööd etappideks ning otsida siis iga etapi elluviijat.

Narva-Jõesuu sadama arendamise esimene etapp näeb ette linnakai rekonstrueerimist, slipi rajamist ja ujukvai paigaldust. Teise etapi käigus rajatakse ooteala ning juurdepääsutee ja parkla, sh kõik välisvõrgud, ning kolmanda etapi raames ehitatakse sadamahoone.

Narva-Jõesuu linnapea Maksim Iljin ütles Põhjarannikule, et kahe esimese etapi hankekonkursid on juba läbi viidud – küsitud hinnad rahuldavad linna – ning praegu valmistatakse ehituslepingu allkirjastamiseks.

Mis puudutab projekti viimast etappi – sadamahoone ehitust –, siis selle eest küsiti taas liiga kõrget hinda ning

MAKSIM ILJIN

Ehitustööde 15protsendiline kallinemine on praeguse elu juures veel isegi hea.

projekti see osa tuleb seetõttu uuesti üle vaadata, et siis jälle uus hange välja kuulutada. Kokku tahetakse hoida ehitise tagumise poole rajamiseks kuluvatelt materjalidelt, kuid peafassaad tahetakse teha siiski klaasist, nagu on näha esialgsel eskisil (vt pilti).

Loodavad tähtajaks valmis saada

Sadamahoonesse on planeeritud sadamakapteni toad

ja puhketoa, väike saun, duširuumid, pesuruum ning abi- ja haldusruumid.

Maksim Iljin tuletas meelde, et Narva-Jõesuu viib praegu elu veel üht suurt investeerimisprojekti – kergliiklusteede ehitust – ning ka seal on ehitustööd alguses planeerituga võrreldes kallimaks läinud.

"Eile (26. märtsil – toim.) käisid ettevõtlaste arendamise sihtasutuse esindajad meie juures ja ütlesid, et need tööd on meil kallinenud 15 protsenti – see on praeguse elu juures isegi veel hea, sest mõnel pool kasvab ehitustööde maksumus isegi kuni 50 protsenti," märkis Iljin.

Ühtlasi andis ta teada, et linnavalikogu on juba andnud nõusoleku vajaduse korral omafinantseeringu osa suurendada. Kui rattateede ehitamise puhul tuleb linn kasvanud kulutustega toime, siis sadamahoone ehitus täies mahus käib omavalitsusele praeguste hindade juures üle jõu ning seepärast tuligi see osa ümber projekteerida.

"Kõikide sadamas tehtavate tööde valmimise tähtaeg on august," ütles Iljin optimistlikult.

Narva sadam külaliste vastuvõtuks juba valmis

Narva-Jõesuu sadam on esialgu mõeldud väga väikese veeväljasurvega laevadele, kuna Narva jõe suue on üsna madal ja selle mudastumine jätkub seni, kuni on taastamata poollagunenud meremuul. Väikelaevadele peaks suudme praegusest sügavusest piisa-

Narva-Jõesuu sadama rekonstrueerimise projekti eskisid. Tõsi küll, sadamahoone tuleb lõpptulemusena palju tagasihoidlikum ja lihtsam, kuna ehitajate isud ja nõudmised on tööde ettevalmistamise käigus tunduvalt kasvanud.

OÜ PIN Arhitektid

ma, et siseneda jõe Soome lahelt ning näiteks ülesvoolu Narva suunas liikuda.

Nii Narva-Jõesuu kui ka Narva sadam võtavad osa suurest rahvusvahelisest projektist "Väikesadamad iga 30 miili kaugusel – elavdatud veeturismi teenuste arendamine Soome lahe idaosas / 30 miili".

Projekti põhiidee on Soome lahe idaosas hästi välja arendatud Soome ja Eesti väikesadamate võrgustiku loomine.

Projektist võtab osa 12 partnerit kahest riigist: viis Soomest ja seitse Eestist, peale selle kaks assotsieerunud partnerit. Projekti juhtpartner on Kotka merenduse uurimisassotsiatsioon Merikotka.

Projekti elluviimise periood on 2015. aasta september – 2018. aasta august. Projekti koguelarve on 3,3 miljonit eurot.

Narva sadam tegi kõik oma ehitusinvesteeringud juba varasematel aastatel ning täna-

vu jääb vaid ära oodata soojade ilmade saabumist, et panna üles infostendid. Narva tegeleb nüüd sadama veebiportaali loomisega ja turundusega – lihtsamalt öeldes reklaamib end sihtauditooriumile. Aprillis külastab Eesti põhjaranniku sadamaid (esialgu küll bussidega) poolsada Ida-Soome väikelaevaomanike assotsiatsiooni esindajat ning suvel on kavas "30 miili" projekti lõppüritus ja külaliste mereis.

Kohtla-Järve SOS-lasteküla on Baltimaades ainulaadne

Algus 1. lk

Kohtla-Järve linn investeeris lasteküla rajamisse 100 000 eurot; SOS Lasteküla 245 000 eurot, avades ühtlasi Eestis viienda lasteküla.

"Kohtla-Järvel sai otsustavaks linnavalitsuse valmisolek panustada. Läheme lasteküla arendama ainult siis, kui kohalik omavalitsus siiralt huvi tunneb. Kui meil on kõhklused asukoha või omavalitsuse tegeliku soovi suhtes, siis me seda ei tee. Põhjus on väga lihtne: me ei taha väga palju investeerida majadesse, vaid pigem kulutada raha laste arendamiseks," selgitas SOS Lasteküla tegevdirektor Margus Oro.

Veel paremad tingimused

SOS Lasteküla on küll Eestis tegutsenud juba 23 aastat, aga Kohtla-Järvel saadi uue kogemuse võrra rikkamaks.

"Otsisime võimalusi muuta laste ja perede elu veel paremaks ning lapsekeskemaks. Kuigi pered on igas lastekülas hoiatud ja elavad igati täisväärtuslikku elu, tundus, et kindlasti saab pakkuda veel paremaid tingimusi, suurendada perede privaatsust ja sellega teadmist, et ollaksegi täiesti tavaline pere," märkis Oro.

Kadri-Ann Mänd, kes juhib nii Kohtla-Järve kui Narva-Jõesuu SOS-lasteküla, tõdes,

Et köök on korteris väikesevõitu, täidab elutuba söögitoa ülesannet.

et perelähedased tingimused on mõlemas.

"Narva-Jõesuus on majad kahekaupa ja lasteküla ei ole päris kogukonda ära peidetud, aga siiski mingil määral integreeritud. Kui küsida kohalike elanike käest, siis nad ei pruugi üldse teada, kus lasteküla asub."

Kohtla-Järvel pole perekodud üldse mingil viisil äratuntavad. Perele tähendab see täielikku privaatsust.

Uutesse kodudesse kolimine venis aga nii lastele kui perevanematele oodatust pikemaks.

"Juba aasta varem räägiti lastele, et nad kolivad oma koju ja neid hakkavad kasvutama perevanemad, kellel on abiaks tädi. Personali värvati ka juba 2016. aasta kevadel. Inimesed olid kuigi kaua ooteajal, aga siis võtsime nad töövõtulepin-

gutega tööle: nad hakkasid käima lastega tutvumas ja praktiliselt, rääkis Mänd.

Viivituse põhjuseks olid raskused leida peredele sobivad elamispiinad, mida toetajate ja annetajate abil remondida.

"Meil olid kindlad nõudmised. Esiteks pidi korter asuma esimesel korrusel, et laste jaoks võimalikult vähe naabreid häiriks. Teiseks pidi olema hästi toimiv korteriühistu. Kohtla-Järvel on küll palju tühje kortereid, kuid enamasti asuvad need majades, mis on kehvast seisust või väheste elanikega. Lisaks oli meil vaja kõrvaldada asuvad kortereid, mida kokku ehitada. See tegi otsingud keerulisemaks, aga koostöös linnavalitsusega leidsime me lõpuks sobivad elamispiinad," ütles Mänd.

Purtse jõe võib hakata puhastama Pinnasepuhastuse OÜ

Kui Purtse jõe puhastamise hankelt kõrvaldatud firmad halduskohtu otsust 5. aprilliks ei vaidlusta, sõlmatakse projekteeurimis- ja ehitustööde leping Pinnasepuhastuse OÜga.

"Purtse jõe, Kohtla jõe ja fenoolisoo jääkreostuse ohutustamise projekteerimis- ja ehitustööde riigihanke võitis Pinnasepuhastuse OÜ, kuid pakumisel kõrvaldatud ühis-

pakkumise ASide Trev-2 Grupp ja Epler & Lorenz vaidlustuse tõttu seatud esialgne õiguskaitse veel kestab, mistõttu ei ole jõutud lepingu sõlmimiseni," vahendas BNS kohtu- ja hankedokumentide põhjal.

Eelmise aasta juunis keskkonnaministeeriumi välja kuulutatud Purtse ja Kohtla jõe ning fenoolisoo jääkreostuse puhastamise hanke võitis esialgu Trev-2 Grupi ja Epler & Lorenzi ühis-pakkumine, kuid Pinnasepuhastuse OÜ vaidlustuse alusel tunnistati see pakumise kehtetuks ja hanke võitis hoopis vaidlustuse esitanud Pinnasepuhastuse OÜ.

Ühis-pakkumise kehtetuks tunnistamise põhjuseks olid nende esitatud vaieldmed ehk selgus, et ühis-pakkumise alltöövõtja Tšehhi SMS CZ s.r.o ei olnud tegelikult teinud töid, mida pakkumuses esitleti.

Trev-2 Grupp ja Epler & Lorenz pöördusid Tallinna halduskohtusse, et tühistada mi-

nisteeriumi otsus, millega nad hankest kõrvaldati. Kohus andis 13. veebruaril ühis-pakkumise kaitseks esialgse õiguskaitse ning keelas keskkonnaministeeriumil hankelõpungut enne lõpliku lahendi jõustumist sõlmida.

26. märtsi otsusega jättis halduskohus ühis-pakkumise kaebuse rahuldamata, kuid jättis apellatsioonkaebuse esitamise tähtajani esialgse õiguskaitse jõusse.

ASi Trev-2 Grupi juhataste liige Tarvo Kuuse ütles BNS-ile, et ettevõtte ei ole otsuse edasikaebamist veel otsustanud.

Keskkonnaministeeriumi projektijuht Raimo Jaaksoo ütles, et kuna kohtuvaidlus ei ole veel lõppenud, ei saa ta mida-

gi kommenteerida ega kavatavate tööde ajakava kohta veksleid välja anda.

"Ootame vaidlustusaja ära, 5. aprillil oleme juba targemad," ütles ta.

Pinnasepuhastuse OÜ asutati eelmise aasta suvel, selle omanikud on eri ettevõtete kaudu Jaanus Peet, Meeri Kompus, Rein-Erik Kaar, Tai-vo Täht, Raivo Rand, Aivar Tuulberg, Leho Alliksoo, Andres Pärloja ja Kristjan Mitt.

Purtse jõe, Kohtla jõe ja fenoolisoo jääkreostuse projekteeurimis- ja ehitustööde hanke eeldatav maksumus on 17 miljonit eurot, kogu projekti tarbeks on ministeerium planeerinud 21 miljonit eurot, millest enamik tuleb ühtekuuluvusfondist. (PR)

Purtse jõgi.

MATTI KÄMÄRÄ

Kultuur

Rakvere 8,
41532 Jõhvi ,
tel. 335 4444,
info@pohjarannik.ee

TEATRIAMAAGIA: *Sektidele omane pühendumus võib lavateel kasuks tulla*

Suvel näeb Kukrusel ausaid ja kompromissituid lavanoori

■ Eelmisel laupäeval kogunes Kukruse polaarmõisa kogu tiim, kes etendab seal 11.-22. juulini Jaan Täte näidendit "Ristumine peateega". Põhjarannik kasutas võimalust, et tutvust teha kahe seal osaleva noore näitleja Jane Napi ja Mattias Steinbergiga, kes alles suvisel pööripäeval lavaka lõpetavad, ja kombata, milline võiks olla meie tulevikuteatri nägu.

TEET KORSTEN
teet@pohjarannik.ee

Noored näitlejad, kelle kohta enam ei saa kirjutada "tulevased", sest üles on astunud diplomietendustes, ütlevad, et ka intervjuu andmises pole nad enam kogemusteta.

Tõeline nõiakool

"Aga neid intervjuusid pole palju olnud," lisab Rakverest sirgunud Jane Napp. Mattias Steinberg lisab, et etendused, kus lavaka 28. lend on juba üles astunud, on Mart Kolditsa "Impeerium" Von Krahli, Saša Pepeljajevi füüsilisestimeetiline kollaaž "НОДвенадцать" NO99 teatris, Mart Kangro "Kogudus" ja läinud suve augustis Hageri palvelas etendatud "Ja kui peaksin sada surma ma..." Praegu mängitakse Draamateatris Lembit Petersoni "Õpetatud naise" ja Hobu-veksis lennu enda tudengi Ingmar Jõe la lavastatud "Kratti".

Kuna tulevased "peateel ristujad" on just esmamuljete mõju all, mida Kukruse mõis ja selle ümbrus avaldab, küsime selle kohta. Jane ütleb, et tal on au kohal viibida ja keskond on ilus: "Olen projekti üle väga õnnelik ja ootusärev."

Uurime suhtumise kohta teatrisse laiemalt – et kuidas see on noortel umbes kolmekümne aasta jooksul muutunud. Mattias teab, et omal ajal peeti lavakat ka protestimeelsuse kantsiks, kus muu seas räägiti asjust, millest mujal rääkida ei tohtinud. "Olen kuulnud, et sinna soku-tati koguni koputajaid, kes pidid "kõrgematele instantsidele" ette kandma, mis koolis toimus. Kujutan ette, et protestimeelsus kindlasti liitis inimesi – et oli midagi sektilaadset. Lisaks nagu nõiakooli fluidum," arwab noormees.

Siinkohal läheb jutt kor-raks Harry Potteri nõiakoolile ja Mattias arvab, et Jane sõo-lataks Gryffindori majja. "Samas on sus ka Slytherini head küljed," sõolab noormees la-vapartneri silmasügavustest. Mattias arvab, et mõningane (heas mõttes!) sektilaadne es-sents on lavaka juures siiani olemas.

Sarah Kane'i mõjud

Kõneldes oma teest teatri-kooli, ütleb Mattias, et alustas juba viiendas klassis Vanalini hariduskolleeiumi teatri-ringis ning õppis 10. klassist alates sama kooli teatriklassis, kus tema õpetaja oli Maria Pe-

MATTIAS STEINBERG

Näitlejad ihuvad sageli tera, mida nad enda vastu tarvita-vad, väga teravaks – ene-seanalüüsis näiteks. Aga ku-na sa oled iseenda tööriist, võib see tera osutada vahel nii vahedaks, et sellega võib endale liiga teha.

terson. "Pärast seda katsetasin lavakasse. Ei uskunud eriti, et sisse saan, aga sain. Ja ilmselt see sissesaaamine oligi kui kol-me veretilga loovutamine rist-teel," arwab noormees.

Jane meenutab, et sisseas-tumisel pidi esitama proosat ja luulet, laulma ja tantsima. Temal endal oli pähe õpitud näiteks Sarah Kane'i ja Jaan Kaplinski tekste. "Luule läheb mulle korda – vahest saaks ka teisiti, aga tekst on ikkagi üks näitleja töövahendeid."

Kane'i nimi tuletab Mattia-sele meelde, et näitekirjani-ku "Puhastatud" ja "4.48 psüh-hoos", mida etendati omal ajal Von Krahli, võis olla samuti faktor, mis teda kolme vere-tikka loovutama kallutas. Aga tema ise luges sisseastumiskatsetel Indrek Hirve ja Juhan Liivi luulet ning Jon Fos-se monoloogi.

Esimesed kaks kursust on lavakas "süütuse aeg", mil kõr-valt pakkumisi ei sobi või ei tohi vastu võtta, aga Mattias täpsustab, et kui pakkumine on äge, võib kursuse juhenda-jatega läbi rääkida ja erilu-ba taotleda. "Selline kord on vajalik ilmselt selleks, et tu-deng ei hakkaks kooli arvelt lollusi tegema," täpsustavad noored.

Kolmandal ja neljandal la-vaka-aastal on lihtsam, aga kooliga kooskõlastamise klau-sel jääb. Mis siis on seni teh-tust endale naha vahele läi-nud? "Mõni asi on südame-lähedasem, aga ükski asi teh-tust pole mööda läinud. Enim on mind isiklikult kõnetanud "Ja kui peaksin sada surma ma..."," arwab Jane. Hageris elati kolm nädalat kohapeal kahekümnekesi ühes toas ja samal ajal sündis lavastus. Neiu arvab, et lavastaja Anne Türrpu tahtis noortele laagri-vormis kogemust pakkuda.

Kokku kasvanud näitlejavõrsed

"Oleme niigi kõik neli aastat olnud iga päev ninapidi koos, aga siis olime 24/7 koos. Seal-

Jane Napp ja Mattias Steinberg on juba varakult teadnud, kelleks nad saada tahavad, ja nüüdseks on nende vääriskivid ilmselt juba kalliskivideks lihvitud.

ERAKOJU

set atmosfääri on raske sõna-desse panna," ütleb Jane.

Sõnasabast haarab Mattias, kes kõneleb Hageri palve-la omalaadsest laetusest. "Ven-nastekogudus ei teinud niisama nalja. Nad olid väga motiveeritud ja oskasid enda energiaga, tundub, paljugi peale hakata. Tohtu suure usujõuga inimesed! Neist räägitakse vahel kui rahvatraditsioonide hävitajaist, aga nad on uskumatult palju ka juurde andnud."

Mattias ütleb, et teda on kõnetanud enim verivärske "Kratt", sest seal on näitlejail endil kõige suurem vastutus. "Varem oli nii, et saime meist-rit habemest sikutada, kui en-dal mõistus alla annab, aga "Kratti" tehes oli vastutus meie endi peal. Protseisis toetusime üksteise õlgadele ja... keegi ei vajunud raskuse all koo-ku. Ja selgus, et kursusekaas-lase Ingmari habe peab sikuta-misele vastu. Ja kui habemele jutt läks – Lembit Petersoni "Õpetatud naised" andis palju. Petersoni käe all on tohutult julge olla ja suur rõõm on selli-se meistriga koostööd teha."

Petersoni ja Türrpu ja ven-nastekoguduse nimetamine viib mõtte selleni, et teater on ise üks paras religiooniasutus. "Kui rääkida energiatega, siis keegi ei oska seda täpselt mõõ-ta või kaardistada. Aga kind-lasti on kohal mõttetäpsus, te-ravus ja tahte suurus – kaal, mille paned repliiki, žesti," räägib Mattias.

Igapäevane leib ja veritas

Kui palju mõtleavad noored näitlejad iseseisvasse ellu as-tudes sellele, kas ja kuidas tu-levikus leib laual saab olema ja kas sinna peale ka vorsti ja-gub? "Ikka mõtleme. Kõik mõt-levad ju," ütleb Jane ja Mat-tias lisab, et leib võiks laual ol-la ja ka makku jõuda. "Kui ta vahel ei jõua... Ma ei tea, ma pole seda kogenud. Loodan, et ma ei pea seda kogema. Jah, tahan sõõnuks saada," ütleb Mattias.

Noored ütlevad, et ka kutse-lised teatrid on neile juba sil-ma teinud, aga täpsemalt ei ol-da valmis veel rääkima. Ja kõ-neldes sellest, et tänapäeval on väga paljud näitlejad üldse va-

bakutselised, ütleb Jane, et on neid, kes on tüdinenud reper-tuaariteatrist ja tulevad ise sealt ära, ja on ka neid, kellele ei pakutagi kohta repertuaari-teatris ja muud varianti ei jää-gi üle. Mattias lisab, et vaba-kutselise amet on okei.

Aga kas näitlejaametis on ohtusid, mis võivad tekitada lausa hingearme? "Näitlejad ihuvad sageli tera, mida nad enda vastu tarvitavad, väga teravaks – eneseanalüüsis näi-teks. Aga kuna sa oled iseen-da tööriist, võib see tera osutu-da vahel nii vahedaks, et selle-ga võib endale liiga teha. Teat-ritegemine on habras prot-sess. Sa peadki olema haava-tavas seisundis, et kunst sün-niks maagilises vormis ja an-tud tingimustes. Et inimesed saaksid üksteiseni jõuda, on seda haavatavust vaja ja see tingib omakorda selle, et näit-lejad suhtuvad lavapartneris-se suure aupaklikkusega. See on üks olulisemaid asju," leiab Mattias.

Vastastikuse hoidmise koh-ta kursusel arwab Mattias, et see tekkis üpris kiiresti, sest

kiiresti hakati tegema inten-siivset tööd. "Tänu sellele pi-dime kohanema ja meile tun-dub, et meil on üksteisest vä-ga hooliv ja kokkuhoidev kur-sus, kus ollakse teiste vaja-duste ja piiride suhtes tundli-kud. Et kuhu keegi on valmis minema ja kuhu pole," räägib noormees.

Materjaliga "Ristumine peateega" kohtus 1994. aastal sündinud Mattias siis, kui nägi selle järgi vändatud fil-mi – muidugi mitte 4aastase-na, kui see välja tuli. Samuti on ta teksti varem lugenud ja arhiivist lavastust vaadanud. "Mind kõnetab küsimus, mil-le tükk esitab."

Kas on olemas üks veritas – tõde, mida ei saa müüa, mi-da ei tohi rikkuda ja turusta-da."

"Üks on tõde. Mingi vale ei saa kustutada igavese tõsielu tuld," kirjutab näitlejast poeet Juhan Viiding. Mis on aade, mille nimel ollakse valmis suuri ohvreid tooma? Mattias arvabki, et selleks on teine inime-ne. Jane on seks ajaks juba ruumist lahkunud.

KIRI PRESIDENDILE: "Ma kinnitan Teile, et olen väärt seda, et surra vaba mehena"

President andis eluks ajaks vangi mõistetud Kohtla-Järve mehele armu

■ **President Kersti Kaljulaid andis esmaspäeval armu kaheldatavate tõendite alusel nelikmõrvas süüdi mõistetud ja eluks ajaks vanggi pandud Anatoli Nikolajevile, kes vabanes teispäeval Tartu vanglast.**

ERIK KALDA
erikk@pohjarannik.ee

Nikolajev oli ainus armuandmist taotlenud kinnipeetav, kellele riigipea oma otsusega armu andis. Nii mitmeigi justitiseksperti hinnangul süütu mees jõudis hiljem suurt kriitikat pälvinud kohtuotsuse alusel trellide taga veeta ligi 20 aastat.

Kirjutas armuandmispalve

Detsembris kirjutas Anatoli Nikolajev armuandmispalves, et elus tuleb vahel teha saatuslikke valikuid. "Normaalne, alalhoidlik inimene võib sellistes olukordades mugavama tee, valib vähem probleeme. Uurijatel oli valik – piinata või mitte piinata Ilja Sjomikut; ähvardada või mitte ähvardada mind ja mu lapsi; lõpetada minu kahtlustamine ja jätta mind rahule – aga see oleks tähendanud, et tuleb hakata otsima tõelist tapjat. Alustada nullist. Nad valisid mugavama tee. Juhtum oli ju vaja lahendada. Kohtunikul oli valik – nõustuda prokuröriga ja mõista mind tõendite puudumise tõttu õigeks –, aga see oleks tähendanud igavest vihavaenu kohalike uurijatega ja mine tea, mida veel. Ka Teil, austatud president, on valik – ja ma täiesti mõistan, et mugavam on jätta mind siia, kus ma olen. Võib-olla on Eesti riik veel liiga noor selliseks raputuseks – selle suure vea tunnistamiseks – ja Teile hakataks esitama ebamugavaid küsimusi," kirjutas Nikolajev presidendile.

"Võib-olla tekkis Teil küsimus, kas ma olen nende inimeste peale vihane, kes osalesid minu süüdiilavastamises? Ehk soovin koguni kellelegi kätte maksta? Kindlasti mitte! Vastupidi! Ma olen kõigile neile inimestele tänulik, sest ainult tänu neile olen ma praegu elus. Olen täiesti veendunud, et mind oleks maha lastud samal päeval või samal nädalal, kui nad oleks mind arestimajast vabastanud või õigeks mõistnud. Sellised olid tookord kirjutamata seadused, ja nagu minu kohtuasjast välja tuleb, ega kirjutatud seadused olnud palju paremad. Nii et jah – ma olen õnnelik ja tänulik, et olen elus," lisas Nikolajev.

Surra vaba mehena

Samas märkis mees, et ei taha vanglas surra. "Ma ei ole seda ära teeninud. Ma kinnitan Teile, et olen väärt seda, et surra vaba mehena, sest ma ei ole kunagi kedagi tapnud, ma ei kuulu siia ja ma ei väär seda alandust – surra vanglas. Minu ainus süü oli, et ma ei suutnud, ei osanud tõestada enda süütust, kuigi ma tõesti üritasin."

Nikolajevi kaasusega aastaid tegelnud kirikuõpetaja Avo Üpruse sõnul on Nikolajev praegu turvalises paigas ja ümbritsetud sõpradest. "Ta vajab aega ja rahu, et harjuda 20 aasta jooksul tundmatu senini muutunud Eestiga. Loodame, et meedia ei asu teda jahtima. Anatoli räägib enda läbielamistest, kui on selleks valmis," märkis Üprus BNSi teatel.

2000. aasta 31. jaanuaril jättis Viru ringkonnakohus muutmata Nikolajevile Kohtla-Järve linnakohtus nelja inimese tapmise eest määratud eluaegse vanglakaristuse. Sama aasta aprillis jättis otsuse jösse ka riigikohus.

Nikolajev on hiljem korduvalt kinnitanud, et ta pole kedagi tapnud ning süütoendeid tema vastu tegelikult ei olnud.

Nikolajevi võimalikule süüta süüdimõistmisele viitas Eesti Ekspressi toonane ajakirjanik Janar Filippov 2012. aasta kevadel ilmunud artiklis, milles ajakirjanik jõudis juhtumi materjale uurides järeldusele, et tõenäoliselt istub Nikolajev vangis süütult ehk tema tema süü kohta tõendeid tegelikult pole. "See mees ei tapnud minu ema," ei uskunud Nikolajevi süüd isegi tema väidetava ohvri tütar.

Praegu kohtute pressiesindajana töötav Filippov ütles Põhjarannikule presidendile otsest kommenteerides, et "minu pidi on õiglus siiski olemas". Ta tunnustas president Kersti Kaljulaidi, kes tegi selle teema endale selgeks ja julges teha selle raske otsuse.

Valikute küsimus

"Kogu see sündmuste ja da on olnud valikute küsimus. Kõigepealt oli uurijatel valik, kas ehitada kogu süüdistus üles Nikolajevi peale või minna raskemat teed, sest oli selge, et see oli organiseeritud kuritegevuse tellimus, mida oli raskem tõestada, kui riputada süü ühe suvalise "tondi" peale," rääkis Filippov, lisades, et hiljem oli ka prokuröril valida, kas minna süüdistusega edasi või loobuda süüdistusest.

Viimast prokurör ka tegi ning lõpuks oli tema sõnul ka kohtute valida, kas nõustuda prokuröriga või minna süüdistusega edasi.

Nikolajevi advokaat Antti Aasma väljendas Postimehe teatel rahulolu, et presidendile otsusega saabus lõpuks selles küsimuses õigusrahu.

Neli aastat tagasi ütles Aasma Põhjarannikule, kui Viru maakohus keeldus Nikolajevit vabastamast süü tõendamatu tõttu, et ei välista presidendile poole pöördumist. "Peale selle ei välista ma ka vabariigi presidendile poole armuandmispalvega pöördumist, seda muidugi mitte põhjusel, et Nikolajev oma süüd tunnistas, vaid selleks, et president saaks teha omapoolse võimaliku õiguspoliitilise otsuse.

Euroopa inimõiguste kohustusel pöördumine tuleb kõne alla viimase võimalusena, kuna loodan, et Eesti riik suudab

Anatoli Nikolajev pidi 20 aastat trellide taga istuma ja president andis talle nüüd armu, ilma et süüdimõistetut oleks süüd tunnistanud. Foto on illustratiivne.

MATTI KÄMÄRÄ

siiski ise selle kohtusüsteemi suure häbipleki, kus inimene mõisteti ilma tõenditeta süüdi, soliidiselt ära lahendada."

Janar Filippov ütles eile pärastlõunal, et tema teada sõidab Nikolajev parajasti Tallinna suunas, kus talle valmisatakse ette tingimusi igapäevase elu jätkamiseks vabadu-

ses. "Edasi tuleb tal ise teha neid valikuid, mida tema eest seni on tehtud," sõnas ta.

Süüdistuse järgi tulistas Nikolajev 1998. aasta 19. aprilli õhtul Kohtla-Järvel Põhjaallee ühe elamu korteris surnuks Jelena Erliche (39), Alla Berdikova (36), Andrei Ovtšinnikovi (28) ning viimaseid

kuid lapseootel Tatjana Tširkova (25). Järgmisel päeval pidas politsei roimades kahtlustatavana kinni Erliche elukaaslase Nikolajevi, kes alguses tunnistas tapmised üles.

Hiljem on Nikolajev korduvalt kinnitanud, et võttis süü omaks uurijate survel ning ta pole kedagi tapnud.

MÜÜK

LÕHUTUD
küttepuid.
Tel 508 7430.

OST

OÜ Estest PR ostab metsa- ja põlumaad. Tel 504 5215, 514 5215, info@est-land.ee.

TEATED

Korterühistu Soo 18, Kiviõli kuulutab välja konkursi katuse remondiks. Hinnapakkumine saata e-postile soo18kivioli@gmail.com hiljemalt 31. märtsiks 2018.

TEENUS

KAARDID ENNUSTAVAD.

Tel 900 1727, 24 h.
Ennustuste tellimine ka meile!
www.ennustus.ee

Salvkaevude puhastamine ja remont.

Tel 5840 0240.

Avaldame sügavat kaastunnet abikaasale ja tütrele raske kaotuse –

Rein KRUUDA

surma puhul.

Poksiveteranid

Siiras kaastunne lastele peredega kalli ema ja vanaema

Ljudmilla KOZENKOVA

kaotuse puhul.

Endised töökaaslased Püssi raudteejaamast Mare, Tiit, Niina, Maire, Laine

Kiviõli Jahtkond mälestab kauaaegset jahimeest

Peeter JAANUST

ja avaldab kaastunnet omastele.

Mõnikord seisatub hetk, kuhu sõnad ei mahu ...

Südamlik kaastunne Kristi Koolile perega kalli

ema

surma puhul.

Illuka Kooli pere

Siiras kaastunne Kaidole

ema

kaotuse puhul.

Kaupo, Relika, Alvar, Madli

AJA LEHT

WENE TEATER LAWASTAB EESTI ALGUPÄRANDI

29. märtsil annab Narwa Wene teater esimest kord puht eesti algupärandi lawastusena. Lawale tuuakse Eduard Wilde "Pisuhänd". Lawastusega tähistatakse ka E. Wilde näidendite lawastamise 25. aastapäewa.

Näidend oli oma ajal üks läbi-löönumaid ja püsib veel praegugi meie suurteatri repertuaares. On huvitaw jälgida, kuidas suudab wene ansambel anda eesti elu kujutawa näidendi. Nimetatud näidendiga annab Narwa Wene teater ühtlasi ka sõbraliku wiipe meie omakultuuri päewade puhuks. (Põhja Kodu, 28. märts 1938)

ELEKTRIAAMAD SÕBRUNESID TÖÖTUKASSAGA

Narva elektrijaamad allkirjastasid koostöölepingu töötukassaga. Energiaettevõtte juht rahustab, et nad ei valmistu koondama, vaid hoopis uusi töötajaid värbama.

ASi Eesti Energia Narva Elektrijaamad juhatuse liige Tõnu Aas ja Eesti töötukassa juhatuse esimees Meelis Paavel kirjutasid eile alla koostööleppele. Selle peamine eesmärk on töötajate tööleaitamine ja ettevõttele sobivate töötajate leidmine.

"Meie uus Auvere elektrijaam valmib 2015. aasta lõpuks ja sinna on vaja 50-60 uut töötajat ning need on hoopis teise taseme töökohad. Inimestelt nõutakse õppimist, väljaõpet, keeli," ütles Aas.

Ta lisas, et praeguse seisuga on Narva elektrijaamade töötajate keskmine vanus 42 aastat, seega on päris palju pensionieelikuid ja pensionäre. Töötajaid on kokku 716 inimest.

Töötukassa Ida-Virumaa osakonna juhataja Anneki Teelahk ütles, et see allkirjastatud leping on meie piirkonnas esimene omasugune. (Põhjarannik, 28. märts 2013)

Kumb on usinam tammiehitaja – inimene või kobras?

22. märtsil tähistati ülemaailmsed veepäeva, mis tänavu suunas oma fookuse looduslikele märgaladele. Vaadates ringi Eestimaal, on teistest liikidest pea jagu üle kaks esindajat, kes kõige rohkem vett omatahtsi suunavad ja seda paisutavad: inimene ja kobras. Kumb neist on usinam tammiehitaja?

Kobras on oma olemuselt kui ökosüsteemi insener, kes rajab oma elutegevusega märgalasid, tiike, tamme ja kanaleid. Üleujutatud alad aitavad neil toidule lihtsalt ligi pääseda ning kaitseta oma urgu röövlite ja talvepakase eest. Kuigi kobraste tammiehitus võib häirida ligidal elavaid inimesi, kes püüavad risti vastupidi seda maad hoopis kuivendada, on nende üleujutamiste kasutegur loodusele endale suure väärtusega.

Kopra loodud märgalad

Kopra loodud märgalad on elupaikadeks paljudele taimedele ja loomadele, pakkudes peavarju näiteks veelindudele, kudemiskohti konnadele ja kaladele ning jahimaad pisiskjatele. Eestis on erisuguste märgaladega kaetud 9% maapinnast.

Kopratiigid on ka looduslikud reservuaarid, mis vähendavad kevadisi üleujutusi ja suurendavad kuivadel suvekuudel veevoolu hulka. Igas kopratiigis võib miniatuurisel kujul näha seda, mis toimub veepuhastusjaamades: sade settib ja vesi rikastub hapnikuga. Nii annab iga koprapäis oma panuse jõgede ja järvede ning selle kaudu ka Läänemere puhtusesse. Kui koprapere oma tiigist lahkuib ning pais aja jooksul laguneb, on

Kobraste tammiehitus võib küll häirida ligidal elavaid inimesi, kuid loodusele on nende üleujutamiste kasutegur suure väärtusega. ARGO SOOLEP/ARHIIV

sellestki loodusele palju kasu, sest lodu kattev mudakiht, mis vee alanedes metsa alla maha jääb, on taimedele väetise eest.

Inimene – agar paisutaja

Ka inimene on läbi ajaloo olnud agar paisutaja. Suurematele jõgedele on vesiveskite ja hüdroelektrijaamade tarvis rajatud palju paisusid. Eesti jõgedel on loendatud kokku üle tuhande paisu.

Erinevalt koprataimidest on inimese loodud paisud palju suuremad, mistõttu pole ka nende mõju loodusele enam nii positiivne. Nimelt on ligi 75% paisudest kaladele ülejutavad oluliselt kalastiku, põhjaloomastiku ja taimestiku seisundit. Paisude tõttu on kalad, nende elupaigad ja toitumisalad üksteisest isoleeritud, mõjutades nende kasvu- kiirust, toitumis- ja rändevõi-

malusi ning halvendades sealäbi jõgede seisundit.

Inimtekkelisi paise on Eestis kaardistatud 1700 ringis, neist üle 600 on praeguseks hävinud; seega kokku on praegu veidi üle tuhande paisu.

Koprapaisude asukohti ei ole võimalik nii detailselt kaardistada, sest need tekivad ja hävivad pidevalt. Sellegipoolest on võimalik näidata kobraste tegevuspiirkonda, mis on aastast aastasse püsiv. Põllu-

majandusametil on koprataimide kohta informatsioon vaid riigi korrashoitavatel ühiseesvooludel 2012. ja 2015. aasta seisuga. Kokku on koprataimised määratletud nendel jõgedel üle kahe tuhande.

Seega võib julgelt väita, et koprad on küll mõjult tagasihoidlikumad paisutajad, kuid tükitöö poolest inimestest lausa poole usinamad.

KRISTIINA KEBBINAU, keskkonnaagentuur

AINUS		TARDUNI	AUTORENDIFIRMA	HALVUS-TAMA	VIIMASE PEAL!	RÄNI	LIINA ... (TEATRIKUNSTNIK)	MILLELGI	NIRVAANASSE JOUDNU A. GAILITI ROMAAN		PÜSTOLIMARK NEOON	
ÜLEVAL					→ VENE K EESSÕNA				PRUUKOST VÄIKE REVERANSS			MÜKSIMA
KÄITUMISLAAD						EBADELIKAATNE ...ISANE (DOMINEERIB)					...VALGUS ... TAMMER (AJAKIRJANIK)	
KOLME JALAGA PUUNÕU							HAIS			KEHA TAGAPOOL JOGI EUROOPAS		
TEAT MEESTEÜLIKOND							LAAT					
STRONTSIUM			RAUA JA SÜSINIKU SULAM FITNESS					KESK-, VAHE- ...POSITIIV			EESTI MALETAJA IDU	
FOTOTARVETE TOOTJA					... KLIMOV (VENE ILUUISUTAJA) TSEESIUM				TEKSARIIE RIIGIKOGU			
MÄNGUKEPP				KELLAFIRMA EKS-					E. JÄÄHOKI-MÄNGIJA (IN+N) PULKTÄHT			
USA KIRJANIK						KATUSE KANDE-ELEMENT						

EESTI RAHYA RISTSÕNAD
RISTIK

Linnuliikide arv jäi külma kevade tõttu tagasihoidlikuks

Pühapäeval toimunud Eesti ornitoloogiaühingu korraldatud igakevadisel linnade linnuvaatlusel lõi kaasa 115 huvilist 24 Eestimaa linnas; Ida-Virumaal vaadeldi linde Kiviõlis ja Narva-Jõesuus.

Kui linnade linnuvaatlusest osa võtnud linnade ja vaatlejate arv oli sarnane eelnevate aastatega, siis kohatud liikide hulk jäi viimase paari aastaga võrreldes selgelt väiksemaks. Linnades märgati seekord 99 linnuliiki, mida on 16 liigi võrra vähem kui mullusel varajasel kevadel.

Kohatud liikide arv jäi tänavu tagasihoidlikumaks eeskätt võrdlemisi külma märtsikuu ja sellest tuleneva rändlindude hilisema saabumise tõttu. Siiski kohati mitmes linnas sookurgi, erisuguseid hanesid ja ristparte ning täheldati ka arvukat põldlöökeste rännet.

Küllaltki ootuspäraselt märgati ka tänavu enim liike Tallinnas, kus vaadeldi 65 eri liiki linde. Kuna madalamad siselahed on veel peaaegu täielikult jääs, siis jäid paljude mereäärsete linnade tulemused võrdväärseks sisemaalinnadega. Nii järgnes pealinnale 54 liigiga hoopiski Tartu, edestades kaks liiki vähem kirja saanud Haapsalut. Kõige rohkem ässliike ehk linde, ke-

da teistes linnades ei kohatud, saadi kirja Paldiskis (5).

Linnades kohati ka mitmeid väga põnevaid liike. Muu hulgas vaadeldi väikepütti, alki, krütslit, nelja liiki kakke ning kaelus-turteltuvi. Sel hooajal tähelepanu köitnud urvalindude invasioon peegeldus ka linnade linnuvaatlusel – liiki ei kohatud üksnes ühes linnas ning tema oluliselt harvemini ettesattuvat lähisugulast hele-urvalindu märgati seekord koguni viies linnas.

Ida-Virumaal löid linnuvaatluses kaasa Narva-Jõesuu kuue vaatlejaga võistkond, kes pani kirja 32 liiki, ning Kiviõli kaks kahe vaatlejaga võistkonda, kes kokku vaatllesid 29 liiki. (PR)

Rändlinnud. SCANPIX

NÄPUTÖÖ: Gerri Orgma on meisterdanud nii Merineitsi, Punamütsike, Sinihabe kui paljud teised muinasjuttude tegelased

Muinasjuttudest inspireeritud nukud Jõhvi keskraamatukogus

Jõhvi keskraamatukogus avati raamatukogu lasteosakonna töötaja Gerri Orgma autori-nukkude näitus. Enamik näitusel väljas olevatest nukkudest on inspireeritud teada-tuntud muinasjuttude kangelastest.

IRINA KIVISELG
irina@pohjarannik.ee

Gerri Orgma muinasjuttude kangelased on kõigile ammu tuttavad – siin on nii Merineitsi kui ka Punamütsike, Sinihabe ja paljud teised –, kuid neist igahel on oma iseloom, mis ergutab ka vaatajaid fantaseerima. Nii näiteks kannab üks tema nukkudest nime "Punamütsikese memuaarid". Mida võiks Punamütsike oma memuaarides kirjutada? Selle võib iga vaataja ise välja mõelda.

Osuste jagamise komme

"Meil on kombeks teistega oma oskusi jagada," selgitas Orgma näituse eesmärki. "Raamatukogutöötajate seas on palju loomingulisi inimesi ning me püüame teha kõik selleks, et meie juures ei käidaks ainult raamatute järel, vaid et siit saadaks ka mitmesugust muud infot."

Gerri Orgma on viljakas autor: tema nukud köidavad nii väikesi kui ka suuri vaatajaid ning tal leidub tal alati midagi uut, mida publikule näidata. Ta on tegelnud nukukunstiga ligi viis aastat – sellest ajast peale, kui Vahtra loomakeskuses Svetlana Vetrova stuudio avati.

"Stuudios harjutamas käimine sunnib kodust välja tu-

lema ning – mis peamine – meil on välja kujunenud tore loominguline kollektiiv. Üheskoos on palju huvitavam tegutseda: vahetame ideid ja Svetlanagi pakub pidevalt midagi uut ja põnevat välja," rääkis Orgma. "Möödunud aastal oli meil teemaks "Muinasjutuline maailm", seepärast ongi käesoleval näitusel nii palju populaarsete muinasjuttude kangelasi. Mul oli väga huvitav nende kallal tööd teha ning kahtlemata püüdsin panna igahelisse neist osakese oma fantaasiast – kujutlesin, mida huvitavat võiks nende elus toimuda..."

Igas nukus tükike oma südamest

Et 2017. aasta oli kukeaasta, ilmusid tema kogusse ka need riiakad linnud. Ning et kukkudel igav ei hakkaks, tegi ta neile seltsiks ka kanakesed.

Sel aastal on Ida-Viru nukumeistrid valinud teemaks "Aastaajad". Gerri Orgma sõnul on seegi väga huvitav ja piiritletud võimalusi pakkuv teema, mis võimaldab ühtlasi oma meeleolusid edasi anda. Ning tulemust saab näha juba õige pea – õppeaasta lõpus toimival traditsioonilisel stuudiolas- te ühishäitusel.

Orgma näitab oma nukke meelsasti kõigvõimalikel näitusel, kusjuures mitte ainult Jõhvi keskraamatukogus, vaid ka mujal. Alles hiljuti naasid need Aserist, pärast käesoleva näituse lõppu aga suunduvad taas kuhugi – pakkumisi on kolleegidelt palju tulnud. "Ma armastan oma nukke väga, sest neist igahelisse olen pannud tükikese oma südamest, kuid las nad reisivad ringi ja rõõmustavad inimesi, selle asemel et kodus karpides vedelevad," sõnas ta.

Muinasjututegelastest nukud asuvad raamatukogus otse muinasjuturaamatute kõrval.

Näitusel võib näha ka täiskasvanute muinasjuttudest (mis need seebiseriaaliis siis muud ikka on) inspireeritud nukke.

See Gerri Orgma valmistatud nukk kannab nime "Punamütsikese memuaarid". Selle, mis nendes memuaarides peidus on, võib iga vaataja ise välja mõelda.

3xPEETER LILLEVÄLI

69,-
AT16U

~~99,-~~

Universaal-redel

- 16-astmeline
- üldkõrgus 470 cm
- A-kuju
- kõrgus 230 cm
- kaal 13,7 kg

Tungraud 2T

• kõrgus 135 - 340 mm

23,90
MEG97

~~29,90~~

Meganex
EQUIPMENT

AWD

Akutrell 18 V

- aku 18 V / 1,5 Ah Li-Ion
- 2 kiirust 0 - 400 / 0 - 1450 rpm
- kaal 1,2 kg

39,90
AWD18E

~~49,90~~

AWD
Lithium-Ion 18V

IKH

Võida vinge 141-osaline tööriista-komplekt!

Kampaania kehtib Jõhvi Tööriistamarketis 16.03 – 1.04.2018.

Tee ost Jõhvi Tööriistamarketis, täida loosikupong ja pane loosikasti.

Loosimine toimub 3.04.2018.

Komplekti väärtus 209 €